

ΒΕΡΔΗΣ

(186 σελ. 49)

ΒΕΡΔΗΣ

— Ὁ μουσικοδιδάσκαλος Βέρδης ὁ δημιουργὸς τῆς Ἀιδᾶς καὶ ποιητὴς τοῦ Ἀτίλα, ἀριθμεῖ σήμερον περὶ τὰ πενήκοντα πέντε ἔτη τῆς ἡλικίας του. Ὑψηλὸς δὲ κατὰ τὸ ἀνάστημα, εὐκίνητος, εὐρωστος, πεπρωκισμένος μὲ ὑγίαν σιδηρᾶν καὶ ἐνεργητικότητα μεγάλην χαρακτήρος ὑπόσχεται ἴσως ἀτελεύτητον πνευματικὴν γονιμότητα. Πρὸ εἴκοσι περίπου ἐτῶν ἂν ἔβλεπέ τις τοῦτον ἠθελεν ἀναγνωρίσει ἐν αὐτῷ ἐκ τοῦ συνόλου τῶν τοῦ προσώπου του χαρακτήρων κρίνων τότε, συμπτώματα λίαν ταρχοποιά. Ἐνῶ δὲ τότε ἡ κάτισχνος ὄψις τῶν μελῶν του, ἡ ὠχρότης τοῦ προσώπου του, ἡ ξηρότης τῶν παρειῶν του καὶ οἱ κύκλοι τῶν ὀφθαλμῶν του προῦκάλουν ἀπαίσια συναισθήματα, δὲν ἀνευρίσκει τις σήμερον ἐν τῇ γενικῇ ἀπόψει τοῦ αὐτοῦ ἀτόμου ἄλλο εἰμὴ τὴν ἀνηρότητα καὶ τὴν παχιότητα τῶν ὄντων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἶναι ὑπὸ τῆς φύσεως προωρισμένα μακρὸν νὰ διανύσωσι βίον.

Ἐσαύτως δὲ ἡ ὄψις, τὸ πνεῦμα καὶ ὁ χαρακτήρ φαίνονται ὅτι ἔχουσιν ὑποστῆ μεταμορφώσεις εὐνοϊκάς.

Ἀνεγνωρίζει τις καλλιτέχνας, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ ὑπῆρξαν κατὰ τὴν νεότητά των πλήρεις φαιδρότητος καὶ φιλοπροσηγορίας, βραδύτερον ὑπὸ τὸ ἐπισκίασμα τῆς δόξης καὶ τῶν τιμῶν κατέστησαν σκυθρωποὶ καὶ σχεδὸν τραχεῖς τὰ ἦθη. Ἦθελε δὲ τις εἶπει ὅτι ὁ Βέρδης διανύων βίον θριάμβων ἐνεκατέλιπεν τούναντίον εἰς ἕκαστον σταθμὸν αὐτοῦ μέρος τοῦ τραχέος ἐκείνου καὶ σκληροῦ φλοιοῦ, ὅστις τῷ ἦτο ἰδιάζων κατὰ τὰ ἔτη τῆς νεότητός του.

Τὸν αὐτὸν δὲ σχεδὸν ἐκείνον χρόνον καθ' ὃν ὁ Βέρδης συνέγραψεν τὴν Ἀιδᾶ, ὁ Κ. Victor Wilder ἐν τῇ συγγραφῇ του, «La Vie moderne», διηγείται δι' ὀλίγων γραμμῶν ὁπωσοῦν καλῶς τὴν μετὰ ἀπαραμίλλου φιλοπονίας τοῦ ἔργου συγγραφὴν.

Ἡ Ἀιδᾶ εἶνε βασιλικὴ φαντασίᾳ τοῦ Ἰσμαήλ Πασᾶ, τοῦ ἐστεμμένου Κεδίβου τῆς Αἰγύπτου. Ὁ μεγαλοπρεπὴς καὶ ἐπιδεικτικὸς ἐκεῖνος ἀντιβασιλεὺς πρὸ πολλοῦ διεσκέπτετο χρόνου διὰ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Βέρδην ἓν μελόδραμα Αἰγυπτιακὴν ἔχον ὑπόθεσιν, καὶ συντετημένον ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ θέατρον τοῦ Καίρου. Γάλλος δὲ τις ἀρχαιολόγος ὁ Κ. Mariette-Bey συνέλαβε τὴν ιδέαν καὶ τὸ σχεδιαγράφημα τῆς Ἀιδᾶς. Πάραυτα δὲ ὁ ἡγεμῶν ἔγραψεν εἰς τὸν μουσικοδιδάσκαλον διὰ νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ τοὺς ὄρους τῆς συνεργασίας του. Εἰς μεγάλην δ' ἀμνηχανίαν διατελῶν ὁ Βέρδης ἐκ τῆς προτάσεως ταύτης, δὲν εἵξευρεν ἐπὶ τέλους τί ν' ἀπαντήσῃ. Ἀλλ' εἷς τῶν φίλων του, πλειότερον ἐξοικειωμένος πρὸς τ' ἀνατολικά ἤθη ἢ αὐτὸς, τὸν ἐξάγει τῆς ἀμνηχανίας καὶ

«Ζητήσατε, τῷ λέγει, εἰς ἀπάντησιν 4,000 λίρας στερλίνας ἢ 400,000 φράγκα.» Ὁ Βέρδης παρεδέχθη τὴν συμβουλὴν τοῦ φίλου του καὶ ἡ συμφωνία μετ' οὐ πολὺ ἐπὶ τῇ βάσει ταύτῃ συνετελέσθη. Τῷ ἐμέτρησαν δ' ἀμέσως 50,000 φράγκα ὡς προκαταβολὴν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τοῦ ποσοῦ κατέθηκαν παρὰ τινι τραπεζίτῃ τῶν Παρισίων, διὰ νὰ τῷ δοθῇ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν καὶ παράδοσιν τοῦ ἔργου.

Ἡ Ἀιδᾶ δ' ἐπρόκειτο ν' ἀναβιβασθῇ τὸ πρῶτον ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τοῦ Καίρου κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1870. Τὸ πᾶν δὲ ἦτο σχεδὸν ἔτοιμον κατὰ τὴν ὠρισμένην ἐποχὴν. Καθ' ὃν δὲ χρόνον προὔχῳρει δραστηρίως ἡ μελέτη τοῦ ἔργου ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Νείλου, κατὰ τὸν αὐτὸν ἐσχεδιάζον τοὺς ἱματισμοὺς τῶν ἠθοποιῶν καὶ ἔκοπτον τὰ πολύτιμα μεταξωτὰ ὑφάσματα ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τοῦ Σηκουάνα. Ταυτοχρόνως οἱ ΚΚ. Rubé, Chapron καὶ Pespléchin ἀπεχρωμάτιζον τὰς σκηνογραφίας ἐν τοῖς ἐργαστηρίοις των. Ἀλλὰ παρ' ἐλπίδα καὶ ἀπροσδοκῆτως οἱ Παρίσιοι πολιορκοῦνται καὶ ἡ Ἀιδᾶ φυλακίζεται ὑπὸ τῶν Πρώσων. Ἐπρεπε

δὲ ὅπως ἀφίχθῃ καὶ παραδοθῇ ἐν Αἰγύπτῳ ν' ἀναμένη ἀποκατάστασιν τῶν ἐν Παρισίοις πραγμάτων. Βραδύνασα δ' ἐξ ἀνωτέρας βίας ἢ πανήγυρις ἐπὶ ἓν ἔτος, ὠρίσθη ἐπὶ τέλους ῥητῶς τὴν 24 Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1871.

Μετὰ ἐξ δ' ἑβδομάδας βραδύτερον ἢ Ἄιδᾶ ἀνεπιθάζετο τὸ δεύτερον ἐπὶ τοῦ θεάτρου τοῦ Μιλάνου, τὸν πρῶτον σταθμὸν τῆς θριαμβευτικῆς περιοδείας τῆς ἀνὰ μέσον τῶν δύο κόσμων.

